Ч. 86 Субота 19 цьвітня (1 мая) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

По битві під Маті.

Тиждень минає від битви під Маті, в котрій Греки, можна сказати, програли цілу кампанію, а все ще не знати, що було безпосередною причиною тої поражки. Дивна річ, що мимо того, що битва під Маті мала вести ся через два дни, нема ще доси ніяких близших описів єї, як то звичайно буває при великих рішаючих битвах; не знати де хто займав які позициї, коли і в котрім місци щасте военне перехилило ся на сторону Турків. Ба що ще дивнійше, в першій хвили, скоро лиш надійшла чутка, що Греки втекли з Ляріси, розійшла ся чутка, що під Маті навіть не було ніякої битви, а Греки просто лиш так налякали ся Турків, що розбігли ся на всї сторони. Позаяк грецка армія первістно в горах коло вивозу Мелюна держала ся добре, то не можна сеї поражки під Маті инакше собі уявити, як лиш так, що Турки нараз обійшли мабуть грецку армію зі всїх боків, заскочили єї і тим викликали загальний переполох. Не знати ще, чи правда, але кажуть, що відділ італїяньских охотників перший викликав той страшенний переполох; Італїянці стали втїкати і тим зробили розлад в цїлій грецкій армії. Не без того, що й найвисша команда грецкої армії дуже богато завинила. Впрочім, як би й не було, поражка Греків під Маті поки що єсть ще загадкою, а фактом єсть, що Греция нинї вже побита.

Вісти, які тепер надходять з тесальского поля війни, представляють втечу грецкої армії з під Маті і Ляріси в дуже сумнім сьвітлї. Кажуть, що катастрофа, яка настала була в армії грецкого наслїдника престола, не має собі подібної в новійшій історії воєн. Перед тою катастрофою дня 17 с. м. мали чотири дивізиї тої армії 65.000 людий, 72 пушок і 4000 охотників. З того згинуло опісля 300 людий а 700 єсть поранених, 2000 дістало ся до неволї турецкої а 10.000 десь пропало без слїду. До того ще взяли Турки 26 польних пушок а в Ляріси 12 тяжких кріпостних, 65 возів з муніцию і 44 возів з провіянтом. Грецка армія, яка опісля зібрала ся у Фарзалї на полудни, числить нинї мало що більше як 52.000 людий, тай то в якім станї! Більша часть артилєриї не має пушок, а до 46 пушок які ще лишили ся, нема возів муніцийних. Дуже богато кавалєристів не мають коний, дуже богато піхоти лишило ся без карабінів, а всї разом перепуджені і голодні. З таким войском очевидно годї що вдїяти.

Але найцїкавійша річ, що стало ся з тими 10.000, що десь пропали. Де они подїли ся? До неволї не дістали ся, бо Турки були би то зараз оголосили. Кажуть, що цїлий той корпус стоїть десь коло озера Незеро в кріпкій позициї, але обступлений доокола Турками. З турецкої сторони нема о тім ніякої вісти. Скорше може бути, що ті люди розбігли ся на чотири вітри. Здаєсь, що они мусїли стояти десь з боку, а коли Турки відтяли їх від головної армії, они побачивши що не зможуть нїчого вдїяти і дістануть ся хиба лиш Туркам в руки, розбігли ся, повтїкали в гори, покидали від себе всю зброю і тепер манівцями будуть вертати домів.

Копенгаґска Politiken подає тепер цїкавий образ того переполоху, який настав був по битві під Маті. Она ось як доносить:

Битва під Маті тревала пять днїв. (Після инших справоздань лиш два дни. — *Ред.)* Дня 23 цьвітня опустив наслїдник престола Тірнавос, щоби вернути до Ляріси. По полудни о 2 год. чути було сильний огонь артилєрийний В Лярісї не знали ще, на що заносить ся і лагодили ся до великого торжества церковного. О 6 тій год. видав наслїдник престола приказ, щоби войско, котре не знало причини того приказу, вертало з під Маті до Тірнавос. Коло Маті стояло тогди 12.000 Греків проти 12.000 Турків. Відворот відбував ся зовсїм в порядку, доки аж не змеркло ся. Тогди надійшла була з заду грецка кавалєрия до вертаючих назад відділів піхоти. Грецка піхота думала, що то Турки і стала стріляти на власну кавалерию. Аж тепер настав нечуваний заколот і страшенний переполох. Вояки стали кидати від себе зброю і як шалені втїкали до Тірнавос. Всюди чути були лиш крик: Туркос! Офіцири не могли вже удержати порядку і спинити втїкаючих, котрі впавши до міста розтручували жінки і дїти та втїкали дальше. Около півночи прибули перші перепуджені втїкачі до Ляріси. Кавалєристи без коний, піхота без зброї бігли улицями та ширили переполох. Серед найбільшого заворушеня винесено тисяч ранених на дворець. Тимчасом наслїдник престола скликав раду военну і постановлено боронити міста. Щоби зібрати войско розказано на ринку трубити, але не зійшло ся навіть 20 вояків. Переполох став ще тим більший, коли

15)

ГОРБАТИЙ.

(З польского – повість Йосифа Корженьовского).

(Дальше).

Так стояв Мариян мовчки і гнав думками по незнаній дорозї за своїм ідеалом, що зникаючи перед ним, здавалось відбирав єму охоту до житя, енерґію до працї і немов видирав з єго груди і голови всяку висшу спосібність, яку Бог в него вложив. Тимчасом Шумейкова втихомиривши ся і обтерши сльози, так дальше говорила:

— Отже бачите, так то й менї було, як я була молода. Ми мешкали в Троках і добре нам там діяло ся. Нараз ні сїло ні пало, мій Шумейко дай єму Боже царство небесне, прийшов забурений до дому і не вважаючи на то, що я була вагітна і що взяв мене не з якого там курника, бо все-ж таки що Домбска то не Шумейко, що Королївство то не Литва, велїв всьо спакувати, чим скорше всї річи класти на жидівскі брики, що вже стояли перед ґанком і не сказавши навіть чого? що? як? повіз мене без причини, от так собі аж до Ліди. Ой, наплакала-ж я ся тодї, наплакала, та й погадала: добре менї так; не було дурній любити ся в Литовци, коли ще того й сьвіт не видав, аби котра Домбска діждала сивої коси і не найшла чоловіка і то дома. А чим більше я, що бувало як прийду до церкви в Ломжи, то всї зглядали ся і не було мужчини, щоби не здеревів і не забув язика в губі, як я попри него перейшла. Але так то вже Господь судив, єго воля у всїм. Мужчина може собі сказати: тоту возьму, а сеї не возьму, ту хочу, а тої не хочу. А женщина мусить іти за своєю долею і хочби була десять разів Домбска то таки буде мати Литовця, а до того ще й Шумейка, як їй вже так судилось. Хто знає, може і моїй хорошій, дорогій Уршульцї не суджено тут лишити ся, але щоби віддала ся там, де уродила ся.

Ті послїдні слова схаменули Марияна. Приступив скоро до Шумейкової і спитав:

— То Нарбут вивіз панну Уршулю на Литву?

— Чи я знаю? — відповіла стара здвигаючи раменами. — Ви гадаєте що сказав, куди їде і де єї везе? Я кілька разів питала. Лише буркнув, що менї нїчо до того і на тім конець. У них все так; так і мій небіжчик відповідав, як я хотїла чого довідатись; бо они всї однакі. Один в другого, честні, добрі, але бурмила, що Боже змилуй ся!

Не будемо довше морочити читателїв тою розмовою, котрої часть ми умисне навели аби пізнати з неї трохи ту добру старушку, з котрою ще в дальшім оповіданю стрінемо ся. Зі способу єї оповіданя легко можна догадуватись, що Мариян не скоро і лише при помочи не аби якої терпеливости дізнав ся ось що: Нарбут вернув від него понурий і хмарний, велїв зараз приладити криту бричку, нагодувати добре троє коний, а потім покликавши Уршулю, без гніву, але поважно велїв їй спакувати всї річи, книжки, які мала свої рисунки, оловці і инші прибори, що до неї належали; всї-ж річи Марияновї велїв упорядкувати і відложити, аби їх відослати властителеви. Відтак покликав панюю Шумейкову, велїв собі приладити трохи біля на дорогу, сам уложив то в свій клунок і по раннім обідї, при котрім їм всїм нїчого до губи не лїзло, він мовчав і лише вуси торгав, а они обі плакали, велїв запрягати і не сказавши нікому, нї чому, нї чого так нагле, нї куди і на як довго і сам їде і свою внучку везе, перехрестив хату і дорогу перед собою, помолив ся голосно, сїв і поїхав.

Вже була третя година по полудни, а Мариян ще лежав в гаю при дорозї, опер ся головою о корч лїщини, забув о обідї і не чув, що сонце немилосердно єго палить. Всьо довкола видавалось єму пусткою, з котрої бажав як найскорше утечи. Чим більше роздумував над своїм положенем, над вдачею Нарбута і над всїми обставинами, які могло потягнути за собою так нагле рішенє єго, тим дужше пересьвідчував ся, що ті золоті хвилї, які доси переживав, не можуть вернути. Знав він аж надто добре свого старого приятеля і був певний, що коли він раз вивіз звідси свою внучку, то вивіз єї не на місяць або два, але на все. Така хороша дївчина, де она не булаб, мусить рішучо найти когось, що полюбить єї і найде у неї взаїмність. Тож для бідного горбатого артиста пропала, а з нею пропало всьо, що вязало єго з землею. Лишало ся лише одно средство, аби відвернути то нещастє, яке єму грозило: Сказати вітцеви всьо і просити єго, аби не противив ся єго щастю і наклонив свого старого приятеля до прихильної відповіди. Але чи-ж міг на то відважити ся, він, упослїджений природою, віддїхнений родиною, що не

розійшла ся неоправдана чутка, що Турки стоять вже під містом. Годі описати, що тепер діяло ся в місті. Коли розійшла ся друга також неправдива чутка, що наслідник престола утік з міста, взяла всіх страшенна злість. Хто лиш міг, біг на дворець. Перші були італїяньскі охотники, они розтручували жінки і самі вскакували до отвертих ваґонів. Греків брала злість і они стріляли до Італїянців а ті знов стріляли до Греків. Наконець удало ся наслїдникови престола зібрати 4000 мужа і з тими помашерував він до Фарзалї. Многі вояки втїкали ще дальше аж до Вольо.

Новинки.

Львів дня 30-го цьвітня 1897.

— **Вільні місця в школах кадетских.** Військові школи кадетскі оголошують широкі конкурси в цїли принятя кандидатів. Ми вже раз подавали конкурс до тих шкіл, тепер-же повтаряємо его знов з огляду на користи, які войскове зване дає молодим людям. Наша руска молодїж доси мало вступає до служби військової, де для молодих людий вигляди добрі і дуже скоро можна добитись до „кусника хлїба“. Нам треба своїх людий скрізь, на всїх становисках, а порядний чоловік на кождій позициї сповнить свою річ і віддасть прислугу свому народови. Практично ще і се для нас не повинно бути рівнодушне, що в руских полках официрами переважно чужі люди, бо нема своїх кандидатів. Найбільше вільних місць є в 14 кадетских школах піхоти. До канонірів треба на 1. рік 110, до піонірів 50, до кінниці 50, до трену 20, вкінци до санїтетів 8 кандидатів. Вимагає ся окінчених чотирох кляс школи середної (до піонірів пять кляс), при чім „двійки“ з латини і греки нічо не шкодять. Вік вимаганий 14—17 лїт житя. Вступний іспит не чинить великої трудности. Оплата для синів активних офіцирів річно 12 зр., для синів офіцирів в резерві і урядників державних 80 зр. (при піонірах 40 зр.), а для синів прочих горожан 150 зр. (при піонірах 80 зр.). Платить ся в двох піврічних ратах. За удержане (харч, мундур) не платить ся нічого. — Подання треба вносити найдальше до 15-го серпня. Близші інформациї гляди в книжочці: „Vorschrift über Aufnahme von Aspiranten in die k. und k. Cadettenschulen. Buchhandlung Seidel und Sohn, Wien I. Am Graben“. — По інформациї можна писати і до команд шкіл, в котрих опорожнені місця. Ті школи подали ми в ч. 64 нашої Часописи. Школа для піонірів є в Гайнфельд в Долїшній Австриї (Heinfeld, Nieder Oesterreich).

— **Курс для анальфабетів.** При мужескій школї ім. Конарского у Львові при ул. Льва Сапіги розпічне ся дня 2-го мая с. р. курс читаня і писаня для дорослих мужчин, що не уміють читати і писати. Крім того буде там подавати ся наука релїгії і рахунків. Наука буде безплатна і буде відбувати ся кождої недїлї від години 2-ої до 4½ пополудни. Вписи на той курс відбудуть ся дня 30-го с. м. і 1-го мая від години 7—8-ої вечером та 2-го мая від 11—12-ої перед полуднем в канцеляриї згаданої школи.

— **Нові стемплї** будуть заведені від нового року 1898. Вартости будуть означені на них в коронах. Надто буде видавати ся більше степенів вартости, так, що не треба буде, як доси, лїпити на документах по кілька стемплїв, щоби осягнути приписану стемплеву належитість.

— **Підмоги для громад навіщених елементарними нещастями.** З суми 8000 зр. призначеної Соймом для потерпівших в наслідок елементарних нещасть в минувшім роцї, призпав краєвий видїл запомоги тим громадам, що просили о то в соймі. І так одержали 400 зр. громади в лїськім повіті: Береги горішні, Затварниця, Дверник, Хміль і Руске; в бяльскім повіті 240 зр. громада Осек і в ряшівскім повіті 160 зр. громада Небилець.

— **З державних зелїзниць.** Дотеперішні назви стаций Бурштин і Черенківці - Серет при шляху Львів-Іцкани змінені на Бурштин - Демянів і Черенківці. На тім самім шляху заведений від 1 мая с. р. рух особовий і для пакунків на перестанку Тисовець та на шляху Глїбока - Берґомет на перестанку Беків. Видачу білетів і надане пакунків полагоджує ся за послїплатою.

— **Селяньскі пявки.** Шмерль Кінцер, его син Айзик Кінцер і зять Шмерля Пейсах Роте, замешкалі в Роздолї, нищили вже від кількох лїт лихвою сїльске населене в чотирох судових повітах, а то: миколаївскім, жидачівскім, ходорівскім і стрийскім. Проценти, які они побирали, були дуже високі: 50, 100 і висше. При карній розправі, що відбула ся дня 21-го с. м. перед звичайним трибуналом в Самборі, переслухано 92 сьвідків. Шмерля Кінцера засудив трибунал на два місяцї строгого арешту і 1.500 зр. грошевої кари, зятя Шмерля, Пейсаха Роте на півтора року вязниці і заплату 2.000 зр. Крім того признав трибунал селянам, покривдженим тими лихварями, цїлий ряд відшкодованя.

— **Крадіж в церкві.** В Малехові під Львовом украв оногди якийсь доси невислїджений злочинець з напрестольного образа коралї, вартости до 500 зр.

— **Огнї.** Дня 17-го с. м. згоріло в Тучанах коло Ярослава 7 будинків на фільварку п. Мицевского, разом зі збіжем, а крім того дві селяньскі стодоли. Шкоди виносять 25.000 зр. — В Камінцї струмиловій вибух огонь дня 28-го с. м. Завдяки енерґічному ратункови згоріла лиш одна міщаньска загорода.

— **Вломили ся** в Нових Фратівцях на Буковині невислїджені злодії через вікно від пивницї до мешканя пахтяря пропінациї Ушера Енглера і забрали з замкненої шуфляди одну сотку, 22 десяток, 8 пяток і 72 левів дрібними, та забрали ще і книжку, поквітована заплаченого податку і кілька скриптів довжних. Слїдство провадить ся.

— **З американьскої Руси.** О. Нестор Дмитрів — як пише американьска „Свобода“ — виїхавши перед сьвятами з Монт-Кармель в Сполучених Державах заїхав щасливо до Віннінеґ, там відправив службу Божу і сповідав. Нарід, побачивши его, плакав як мала дитина. Дня 16-го цьвітня мав о. Дмитрів бути в Лек Дофен, 23 ого в Стюартберн, а на Великдень в Едмонтон. Всюда там є рускі кольонії. В тім самім числї „Свободи“ знаходимо письмо еміґранта Василя Ксьонжика про кольонію руску коло Лек Дофен, осїлу тамтого року. В письмі тім читаємо між иншим ось таке: „Дотепер є нас тут 15 родин. Нас дві родини з теребовельского повіту, одна з підгаєцкого а решта з борщівского. Кілька наших родин такі бідні, що не мають навіть цента на прокормлене; повибирали собі фарми та чекають весни, може би де помежи фармерами могли який гріш заробити, щоби могли мати на оплачене фармів а і для себе бодай на бушель бараболь, аби бодай що-то можна в сїм роцї посадити, а тимчасом ходять до міста та шукають зарібку. Нашому народови всюди біда. З старого краю утїкав за море, не обрахувавши ся вперед, кілько єму буде потреба на подорож, на удержане своєї родини хоть на два роки (бо за рік трудно тілько землї обробити, щоби на другий рік не купувати хлїба), кілько треба на розгосподароване, на насїнє, а щоби було де і в чім їсти зварити; а то всьо треба купити. Тисячку долярів розпустив би, та ще потребі не затулив би горла. А найгірше то, що

мав в собі нічого, що могло би займити око женщини і роз'ярити в ній хоч іскру того чувства, яке в нїм горіло!

Коли так роздумував і з горестним серцем, закривши очи руками, просив Бога, аби вказав єму яку стежку до виходу з такого тяжкого положеня, або скоротив его днї, почув знов тупіт надбігаючого коня. Зірвав ся з місця і вибіг на дорогу. То був знов Каспер, але вже сам один, що їхав до Димівщини і присланяючи рукою очи від сонця, глядів жадно ід тихому домкови. Мариян затряс ся від гнїву і забуваючи о своїм калїцтві, поступив ще кілька кроків та крикнув, майже засичав острим голосом:

— Куди ж то, паничику, їдеш? Та й чого глядиш там так цїкаво?

Каспер здрогнув, задержав коня на місци і поглянувши на брата, як він стояв против него з наїженим волосем і блискучими очима, подав ся в зад і відповів:

— А тобі що до того? Чому так до мене говориш?

— Тому — відповів Мариян — що знаю, куди їдеш і чого; що твій намір нечестний і небезпечний; що ти повинен его понехати і не слухати намови тих, що ведуть тебе до згуби, коли хочеш і собі ощадити сорому і батькови журби, котрої з вашої ласки має вже й так досить.

— А! того вже за богато! — відізвав ся Каспер. — Але ми скоро позбудемо ся непрошеного наставника. Вже нам всїм надоїв і твій горб і твій язик. Твоя виправа готова, пане маляр! А як ще скажу мамі, як ти до мене говориш, то маю надію, що вже другий раз не найду тебе тут на моїй дорозї.

— Скажи, скажи — відповів Мариян ще острійшим голосом — але скажи матери і то, що еї брат довершує виховане, яке тобі дали; що боїть ся о свою любов з Францускою, що щирить зуби до тебе і тому показав тобі невинну і хорошу дївчину, щоби тебе нею займити, аби ти еї звів і виставив себе на сором, або на буки від того старця, бо она его одиноким добром і ти дуже добре о тім знаєш. Скажи їй то всьо, а ще додай, що твій горбатий брат, котрий бачить ваші коварства і знає вас на скрізь, знївечив ті наміри і твого вуйцуня і твої; бо перед чотирма днями підслухав вас, як ви тут задержали ся. Ти вагував ся, а він, що повинен би був взяти тебе за уши і відвести від такого підлого дїла, попихав ще тебе до розпусти і підущував. Скажи то всьо своїй матери, позваляю тобі.

— Ти то зробив? Ти? — крикнув Каспер наступаючи з конем на Марияна, так що аж мусїв подати ся.

— Так, я. Я знївечив ті наміри і дякую Богу, що найшов на стілько відваги — сказав Мариян, глядячи остро в очи брата. — Я перестеріг Нарбута, а він зараз на другий день вивіз свою внучку. Тепер дім пустий; дармо там їдеш. Скажи і то моїй мачосї. Як она добра мати, то повинна би менї бути вдячна за ту прислугу, що я їй зробив.

Каспер не слухав дальше, але потис остроґами коня і пігнав ґальопом до Димівщини. Мариян остав на місци і глядячи за ним, відітхнув. Лекше стало єму на серци, бо чув, що наближає ся якась катастрофа, якась важна переміна в его житю, що в теперішнім его положеню так єму була потрібна, так конечна, як воздух до віддиху, як промінь сьвітла до виходу з якоїсь темницї, звідки не міг видобути ся і де морочила его задуха.

Тимчасом Каспер вбіг на подвіре пустого домку, пустив коня і війшов сьміло під той дах, котрим его отець хотів окрити супокій і відпочинок заслуженого собі старця, а де він наміряв внести зіпсуте, якого вид не разив его, бо привик до него і може навіть не вважав злочином. Але не довго там бавив. Пересьвідчившись видко, що Мариян говорив правду, проводжений Шумейковою, що єму низько кланялась, сів на коня і пігнав як вихор попри Марияна, на котрого навіть не глянув. Горбатий усьміхнув ся, немов би яка гірка радість в его серци блисла і пішов скоро за ним.

XI.

У дворі вже від години було по обідї. Пан Януш пішов до своєї комнати передрімати ся, Каспер вибіг на ту безуспішну прогульку, де ми его бачили, а прочі домівники і один гість були в сальонї. Той великий сальон з трема вікнами від огороду, з котрих середне було відразу і дверми, був досить гарно уладжений, хоч з усього, що там було, видко було більше претенсиї як правдивого смаку і елеґантности. Навіть диван, що его застелював і о котрий пану Янушеви найбільше розходило ся, був вже трохи старий і не всюди цїлий. Очевидна річ, що крім канап, фотелїв і крісел, столиків, зеркал, алябастрової лямпи, що звисала зі стелї і множества занавіс трохи брудних, що були позавішувані не лише при вікнах, але всюди на стїнах, не знати на що — стояв там фортепян віденьский, конечний в домі, де панна, що хоч не має уха, але дуже музикальна, учила ся від ґувернантки, котру дорого оплачувано і котрої завидувало Цїшевским цїле сусїдство.

В звичайнім своїм місци, на великім фотели коло полотняних дверий, сиділа панї Цїшевска в сукни сильно витятій, досить товста, з лицем трохи зівялим але помальованим і так вишнурована, що груди нїчим окриті сягали майже аж під бороду. Она держала ніжку, гарно обуту і справді дуже принадну, на окса-

хоть еще збере якиі гріш в краю, розпустить одну часть, заким вибере ся в дорогу, бо повідають, треба добре їсти й пити, щоби на морю не чіпала ся так дуже морска хороба; другу часть заберуть аґенти, а решти таки не годен довезти до Канади, бо за 5 зр. а. в. дістане тілько 2 доляри, а коли зважимо, що доляр в Канаді чи Америці має ту саму вартість, що 1 зр. в Австриї, то богато гроший пропадає при зміні гроший, а тогди кождий по такій операциї лишить ся чистій як сьвятий турецкий; та тепер тут, не маючи жадних средств до житя, мусить на разї бідувати гірше, як в старім краю. Длятого кождий, хто відписує письмо до краю тим, котрі хотять ся вибирати до Канади та хотять від своїх знакомих, котрі ту суть, засягнути поради, най же опише докладно: кілько треба мати гроший на дорогу, а при тім, щоби єму зістало ся найменше 200 долярів т. є. 500 гульденів а в. на загосподароване, щоби потому, приїхавши сюда, не оплакував своєї долї та не проклинав того, котрий єму зле звідси порадив.

— **Помер** о. Корнилий Строньский, парох в Бруснї, деканата любачівского, дня 9-го с. м., скоропостижно, в 80-тім роцї житя, а 46-тім сьвященьства.

ТЕЛЕГРАМИ.

Петербург 30 цьвітня. Є. Вел. Цїсар принимав в австрийскій амбасадї депутациї австроугорских кольоній з Петербурга, Москви і Одеси і дякував їм сердечно за висказане привязане до вітчини, цїсаря і цїсарского дому. Опісля оглядав Монарх дальше всїлякі займавости міста.

Петербург 30 цьвітня. Вчера о 1 год. був Є. Вел. Цїсар на другім снїданку у амбасадора кн. Ліхтенштайна, де був також запрошений і російский амбасадор з Відня ґр. Капніст. О 2 год. 30 мін. поїхав Монарх до Зимного Двірця. Вечером на обідї у австрийского амбасадора були міністри справ заграничних Муравєв і ґр. Ґолуховский та амбасадор Капніст.

Петербург 30 цьвітня. Муравєв і ґр. Ґолуховский конферували вчера перед полуднем через довший час, а відтак цар принимав Муравєва на авдиєнциї. По полудни відбули оба міністри довшу послїдну конференцию. Вечером були Є. Вел. Цїсар і Найдост. Архікн. Отто на родиннім обідї у цариці Мариї Феодоровни. Вечером о 10 год. попращав ся Цїсар сердечно з царем і від'їхав до Відня.

Петербург 30 цьвітня. Муравєв і ґр. Ґолуховский вислали вчера з Петербурга однакові ноти до репрезентантів Росиї і Австро-Угорщини в Білградї, Софії, Букарештї і Цетиню того змісту, що виміна гадок яка відбула ся межи царем Николаєм а цїсарем Франц Йосифом, дала обом Монархам нагоду сконстатувати коректне становище, якого держали ся правительства тих країв в теперішних відносинах в европейскій Туреччинї. То становище відповідає тим більше бажаню обох Монархів, що они кріпко постановили удержати загальний мир, основи порядку і дотеперішний стан.

Відень 30 цьвітня. Німецка партия поступова постановила по основній нарадї над політичним положенем стояти незмінно на дотеперішнім (обструкцийнім) становищи.

Атини 30 цьвітня. Проводирі опосициї зложили вже новий кабінет і предложили лїсту міністрів королеви. Кажуть, що Делїґеорґіє стане президентом кабінету. Король ставить лиш то услівє, щоби Теотокі належав до кабінету. Кабінет представить ся завтра парляментови.

Переписка зі всїми і для всїх.

Ж. Н. в Ж.: Коли якийсь льос був витягнений, але н. пр. не знаючий о тім, не відобрав гроший, то гроші ті не так борзо пропадають; по найбільшій части аж по 30 лїтах рахуючи від терміну виплати. Але той речинець, по котрім не відобрані гроші пропадають в користь того, хто видав льоси, не у всїх льосів однаковий. Для сербских 100 франкових льосів з купоном 2 франковим єсть той речинець назначений на 30 літ, але для купонів на 5 літ, а то значить: коли Ви на купон до 5 лїт не відобрали гроший, то они пропали. Ваш того рода сербский льос доси ще не витягнений отже й нема обави, що гроші пропадуть. Инакше вже маєсь річ н. пр. з італїяньскими льосами червоного хреста; при тих не відобрані виграні гроші пропадають вже по 5 лїтах; але скоро льос був витягнений в амортизациї, то дотична невідобрана сума пропадає аж по 30 лїтах. Суть знов льоси такі, котрих виграний, а не відобраний капітал нїколи не пропадає, можна єго завсїгди відобрати; до таких належать н. пр. льоси міста Кракова. При льосах австрийского червоного хреста купон задавнює ся вже по 3 роках, а капітал по 30 р. — **Ев. П. в З.:** 1) Ваш італїяньский льос витягнений в амортизациї, отже виплата незадавнена. (Прочитайте собі повисшу відповідь). Удайте ся до якого банку, а виплатять Вам. — 2) Згадане товариство асекурацийне єсть не зле. Але чому не було зробити того самого інтересу з якимсь краєвим товариством? Преці лекше порозуміватись ся на случай потреби з краєвим, як позакраєвим товариством. — **И. А. в Стр.:** Якого пана аґента? Чи Ви гадаєте, що ми можемо не лиш давати відповіди на питаня, але й згадувати навіть чиїсь гадки. Преці в такім містї як Брема єсть повно всїляких аґентів. Здогадуємо ся, що Вам розходить ся о якогось аґента еміґрацийного. На жаль не знаємо нїякої адреси, а хоч би й знали, то для засади не подали би. Помагати всїлякого рода дурисьвітам — то не наше дїло. — **А. П. в Коцюб.:** Про спосіб як відновити соломяні капелюхи, писали ми недавно в „Добрих радах" і там собі прочитайте. Впрочім можете ще й так спробовати: купіть в аптицї 10 ґрамів т. зв. квасної соли (цитринової кислоти) і розпустіть єї в пів лїтрі теплої води; в ту воду мочіть щіточку і чистіть нею капелюх, а відтак висушіть на сонци. — **Крл. Литв. в С.:** 1) А вже-ж що найлїпше читальню „Просьвіти". В тій цїли віднесіть ся до центрального видїлу товариства „Просьвіта" у Львові, ринок ч. 10 (у власнім домі) пішліть 20 кр. і зажадайте, щоби Вам прислано взорець статутів та відповідне поучене. — 2) Що-до зеленої або червоної фарби до вікон, то найлїпше купити собі вже готову в склепі, а до того й грубий пензлик та помалювати. Зробити самому таку фарбу досить трудно. То мусить бути фарба олїйна і треба би єї самому терти на відповідній каміннїй плитї, котрої Ви не маєте, а впрочім і не маєте практики в робленю таких фарб. При мальованю готовою фарбою треба на то зважати, щоби насамперед поґрунтовати, а відтак ще раз помалювати. Пензлем треба розтирати фарбу на дереві в той спосіб, щоби потягати ним раз коло разу то в гору, то в долину.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

мітній подушці і звивала на клубочок рожеву волічку, обертаючи зручно білою і пухкою рукою, на котрій миґтїли бриляпти. За мотовило служив їй ґувернер, пан Лямбіно, що сидів перед нею на низкім стільчику і оперши лікті на своїх колїнах, дердав на розставлених руках моток. То був дужий хлоп, з грубим лицем, що сильно і чорно заростало, в темній приличній одежи, в ясній хусточці, завязаній легонько на сильній шиї і запятій брилянтовою шпилькою, на котрій під дорогим каменем був маленький щит, а на нім напись, що єї ледве можна було добачити: souviens-toi!

В кутї комнати на канапі сидів пан Ксавер в лїтнім сурдутї, без хустки на шиї і з відвиненим ковніром від сорочки, що на грудях була зложена в штучні і елеґантні збирки. Він вже мав пятьдесятий рік, его зужите лице почало покривати ся морщками, голова лисіла, скрапї і кінцї валичків вкривали ся вже сивиною, але взагалї був то мужчина ще досить хороший і міг би сподобати ся, бо був до того й не дурний, колиб не погляд его очий, котрий вказував, що для него не було нїчого сьвятого, колиб не мова, якась згірдна, що разила байдужностию, непошанованем нїчиїх ушний і самохвальбою, до якої привик, коли в молодих лїтах старав ся о богаті панни і при таких нагодах брехав на всї заставки, оповідаючи о своїх богатствах, зносинах з великим сьвітом і т. ин. Коло него сидїла панна Карель в темній тяжкій сукни, з голими раменами, по котрих простягнув ся золотий і гнучкий вуж, що держав ся хвостом і писком величаної брошки, на якій був вирізаний божок любови з розпростертими крилами. Панна Карель була чорна, висока і досить худа, носила заєдно довгі кучері, що отїнювали єї снїде лице і з котрих один спадав за праве ухо нїби тому, щоби мала чим бавити ся при лекциї, а властиво для закритя поганого знаку, що лишив ся їй на шиї по розтятю боляка. Говорила звичайно скоро, голосом острим, проймаючим, парискою вимовою і уміла завертати очима лїпше як грати на фортепянї. Панна Карель була тепер якась надута, розсїяна і часто споглядала на входові двері, а пан Ксавер, держачи між двома пальцями лївої руки конець єї синої стяжки стриг єї поволеньки ножичками, котрі держав в правій руцї.

При фортепянї сидїла панна Кльотильда, сїмнайцятьлїтна білявка, в довгих кучерях, в ясній, легкій одежи, також сильно викроєній і так стиснений в поясї, що цїлий єї довгий стан, котрим в околици любували ся, можна було обіймити руками. Панна Кльотильда мала короткі рукави, руку голу і перебираючи тонкими пальчиками по клявішах, похилила змучену думками голову, піднесла трохи в гору блїде лице і голубі очи та глядаючи певне розвязаня якоїсь серцевої загадки, дивилась розумно в стелю.

При нїй опертий о фортепян стояв молодий чоловік, невеличкого росту у фраку, також білявий, досить гарний, але без тої шляхотскої простоти і сьмілого погляду наших молодих дідичів. Той гість, пан Ромуальд Петрушицкий, був сусїдом Цїшевских і держав в посесиї село, на що ужив останків полишеного від вітця майна. Значна часть пішла на науку, на подорож за границю, а особливо на побут в Берлинї і Галї, де займав ся дуже ревно фільософією. Коли повернув до краю і побачив, що фільософія не має дна, з якого можна би щось зачерти, взяв ся до господарства, почав оглядати ся за богатою жінкою, а фільософію лишив на случай, коли би она могла єму послужити за средство, аби пописати ся перед молодежию. Тепер пан Ромуальд забігав коло панни Кльотильди. (Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Кразховецкий

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.